

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 13 Septembrie st. v.

Începutul înțelepciunii în viața politică e să ne dăm seamă despre împrejurările, în care trăim, și să urmărim numai scopuri, care se pot realiza.

Precisat apoi odată scopul, urmează să ne dăm seamă, dacă el se poate ori nu realiza cu mijloace normale, să ne adunăm toate puterile și să le organizăm astfel, ca în ori și care moment să putem dispune de ele.

Și dacă nu se poate realiza scopul cu mijloace normale?

Atunci din două una: ori putem renunța și renunțăm, ori nu putem renunța și trebuie să o scim aceasta și să fim pregătiți de cu timp pentru situațiunea, în care nu ne va rămâne decât să recurgem la mijloace extraordinare. Căci nu afirmă de noi să o facem ori nu, ci în împrejurările date sîntem împinși de firea noastră.

Scopul ce urmărim în viața noastră publică e clar precisat: voim să ne dezvoltăm în pace și potrivit cu firea noastră românească aici pe pământul nostru.

Și ne simțim destoinici a realiza noi din vrednicia noastră acest scop.

Trebuie dar să ne adunăm toate puterile și să le organizăm astfel, ca să dispunem în toate împrejurările de ele.

Mai rămâne însă întrebarea, dacă scopul, spre care ne simțim împinși, se poate ori nu realiza cu mijloace normale.

Pentru-ca să ne putem dezvolta în pace și potrivit cu firea noastră românească, trebuie înainte de toate să facem ca în scoală, în comună, la judecătorii de prima instanță și în comitat să nu ni se mai impună o limbă străină.

Întrebarea e dar: vom pute ori nu isbuti prin mijloace normale să-i facem pe Maghiari să renunțe a ne mai impune limba lor?

Căci dacă nu vom pute, atunci ori vom trebui să renunțăm la dezvoltarea pacinică și potrivită cu firea noastră, ori vom fi mai curînd ori mai târziu împinși la mijloace anormale.

Cât pentru noi în deosebi, am crezut și tot ne mai place să credem, că este cu puțință, ca sub sceptrul Habsburgilor să ne asigurăm dezvoltarea pacinică cu mijloace normale. Această credință e punctul de plecare al întregii noastre activități. Ne simțim însă datori a mărturisii, că din zi în zi tot mai mult ne clătinăm în această credință a noastră.

Trecînd chiar cu vederea manifestările opiniunii publice maghiare, ne este destul să vedem hotărîrea guvernului de a recurge la mijloace anormale. Nu noi alegem asemenea mijloace, nu noi facem începutul.

Sîntem însă siliți a ne da seamă despre noi înșine și a ne întreba: ce vom face noi, când vom fi siliți prin mijloace extraordinare a primi o stare de lucruri, care ne este insuportabilă?

Ne vom supune ori ne vom opune tot cu mijloace extraordinare?

Trebuie să ne punem această întrebare, pentru-ca de pe acum să scim ce vom face și să ne pregătim.

Am înțelege prea bine să ni se facă un șir de concesii în ceea ce privește întrebunțarea limbei noastre în scoală, în comună, la judecătorii și în comitat, apoi să se iee măsuri extraordinare contra acestora, care ar fi lucrînd contra noii stări de lucruri create prin aceste concesii.

Nu e însă vorba de aceasta.

Guvernul voiesce să ne silească prin mijloace extraordinare a primi actuala stare de lucruri așa cum este ea, ba chiar să meargă mai departe în direcțiunea apucată.

Friss Vogel oder stirb! — mănîncă pasere ori creapă! aceasta e vorba ce caracterizează situațiunea ce ni s'a creat.

Diarul guvernamental „Nemzet“, vorbind în numărul dela 23 l. c. despre cestiunea limbii în țările de peste Laita, exclude cât pentru Ungaria ori și ce concesii în materie de limbă.

„Față cu ultraștii naționali din Ungaria — dice diarul maghiar, — ar fi destul să amintim că atât întemeierea, cât și conservarea și redobîndirea acestei țări exclude ori-si-ce tendență federalistă atât în politică, cât și pe terenul limbii de stat. Sînt la noi naționalități dar nu este în țara aceasta altă națiune afară de cea maghiară. Nu este altă idee de stat decât idea de stat maghiar. Nu are nici present, nici viitor pentru altă politică decât aceea, care-și pune drept scop consolidarea statului maghiar și a rasei maghiare.“

Lucrul e clar exprimat.

Ei bine! — Dacă chiar nici „Nemzet“ nu se sfiesce a vorbi așa, atunci nu avem nici noi cătuși de puțină dispozițiune de a contribui la consolidarea unui asemenea stat. Dacă pentru Maghiari statul nu are nici un sens decât fiind al rasei maghiare, atunci pentru noi nu are nici present, nici viitor altă politică decât aceea, care-și pune drept scop consolidarea rasei române. Și dacă în statul ungar nu este cu puțință această consolidare a rasei române, dacă Maghiarii vor stărua a da luptelor politice din patria noastră caracterul unor *lupte de rasă*, atunci nouă nu ne mai rămîne altă scîpare, decât desființarea unui asemenea stat ungar și lupta pentru această desființare, alianța cu dușmanii rasei maghiare ni se impune cu o necesitate organică. Pentru consolidarea rasei maghiare noi nu sîntem dispuși a jertfi nici averea, nici sângele nostru, și în ziua, când ni se va presenta situațiunea, ni se va impune de sine și ideea de a refusa să mai dăm contingentul de averi și de sânge pentru susținerea statului ungar.

Aici vor Maghiarii să ne aducă?!

Nu simt ei, nu înțeleg, nu admit, că poate să vie mai curînd ori mai târziu o situațiune, în care atât rasa maghiară, cât și cea română, vor trebui poate să peară, dacă nu se vor uni în lupta pentru existență?

Se simt ei în Ardeal atât de siguri, încât pot să rischeze dușmănia cu Români?

Se simt ei pe câmpiile deschise ale Țerii Ungurești atât de adăpostii ca noi în văile Carpaților, încât pot să-și permită luxul cavaleresc de a respinge mîna prietenească, pe care li-o întinde Româniul?

Dăm cu prisos și avere și sânge pentru o Ungarie, în care putem să ne dezvoltăm în pace și potrivit cu firea noastră românească; hula și ocara obștească e însă respalata aceluia, care între Români s'ar încumeta să pledeze pentru cauza unui stat, în care copiii români li se impune să-și risipească timpul căsnindu-se cu o limbă străină, care nu contribuie nimic pentru cultura română, care în sat, la judecătorii și în administrațiunea comitatensă impune o limbă, pe care nimeni nu o înțelege, și funcționari, care nu cunosc nici limba, nici obiceiurile, nici firea, nici interesele Româniului.

Cu această stare de lucruri însă actualul guvern voiesce să ne ducă mai departe, dacă nu poate altfel, chiar și cu mijloace extraordinare.

Care va să dică, guvernul simte, că cu mijloace normale nu poate să realizeze scopul ce urmăresce, *nu e dispus a renunța și este gata să recurgă la mijloace extraordinare.*

Sîntem împinși înainte.

Întrebarea, dacă este ori nu cu puțință să ne realizăm scopul cu mijloace normale, această întrebare nu mai există: nu se poate! — a răspuns guvernul, — nu se poate! — repetă și opinia publică maghiară.

Deci dintre două una: ori renunțăm, ori trebuie să scim, că mai curînd ori mai târziu vom fi siliți a ne expune.

O singură speranță de scîpare ne mai rămîne.

A lăsat bunul Dumnezeu, ca în împărăția Habsburgică nici Maghiarii să nu fie ei singuri, nici dl Tisza să nu fie singurul om, care determină soarta popoarelor. Este un interes al Dinastiei și al unei împărății de aproape 40 milioane de suflete, este un interes european, ca să înceteze *lupta de rasă*, pe care o întreține actualul guvern al Ungariei, și interesele mari ale împărăției vor trebui să primeze față cu interesele mici ale unei rase izolate. Mai curînd ori mai târziu, foarte în curînd poate, se vor găsi chiar și între Maghiari capete mai luminate, oameni, care vor înțelege, că poporul maghiar nu poate să se susțină în luptă cu o lume întregă și, dacă voiesce să se desvoalte în pace, trebuie să renunțe la utopia de a asimila elemente care se simt egale față cu el, și să se mărginească a-și asigura condițiunile de dezvoltare pacinică și o pozițiune distinctă în stat.

Poimîne se va întruni la Arad societatea pentru fondul de teatru român.

Aradul e al treilea dintre centrele de cultură române mai mari, așezat în mijlocul unui ținut românesc mai mult ori mai puțin bogat, între Bănat și Țara Ungurească și cu o populațiune română de aproape 10,000 suflete. Nu ne îndoiim dar, că adunarea din acest an va fi cu deosebire numeroasă, un adevărat eveniment în viața Aradanilor. Comitetul însărcinat cu primirea oaspeților și cu aranjarea sîrbărilor a și făcut toate pregătirile pentru un public mai numeros.

În împrejurările, în care trăim astăzi, întrunirile de felul acesta sînt pentru noi de cea mai mare importanță. Ele sînt aproape singura formă, în care mai putem servi cauza culturii noastre. Nu ne îndoiim dar, că prevederile comitetului și speranțele noastre se vor realiza, și un însemnat număr de Români se va întruni în zilele aceste la Arad.

Revistă politică.

Sibiu, 13 Septembrie st. v.

În ședința dietei boheme dela 10 l. c. s'a cetit pentru a doua oară **propunerea deputatului Herbst**, privitoare la înființarea de districte judecătorești naționale. Herbst a cerut să se aleagă o comisiune specială pentru această propunere, dar majoritatea dietei a hotărît să se dea comisiunii pentru afacerile comunale și districtuale. Pentru „Neue Fraie Presse“ această procedură a majorității este ca și o respingere, căci prin ea se dovedește că majoritatea nu vede în această propunere decât o simplă măsură administrativă, și că prin urmare propunerea va fi studiată numai din punct de vedere administrativ, fără de a se mai lua privire la considerațiunile care au însoțit propunerea și care tindeau la restabilirea păcii naționale în Bohemia.

„Le Nord“ diarul diplomației rusești, care apare în Bruxelles, scrie cu privire la **întrevederea împăraților** la Skiernievițe următoarele: Este de prisos de a mai accentua importanța întâlnirii celor trei domnitori, cari reprezintă cea mai mare sumă de putere reală pe această lume. Fie-cine a constatat fără hesitare valoarea acestui eveniment european și drept dovedă, cumcă caracterul seu eminent pacinic, excludînd ori-ce amenințare față cu un alt stat, a fost recunoscut, ne servește împregiurarea că, afară de organele revoluționare, întreaga presă atât cea din vestul cât și cea din sudul Europei a relevat marea importanță a întrevederii dela Skiernievițe, fără de a da vre un semn de neîncredere sau de îngrijire. Nici partea conservativă a acestei manifestațiuni imposante, în favorul ordinii și liniștii continentului, n'a turburat impresiunea generală; în acest cas este vorba despre una dintre problemele cele mai mari ale păcii europene, despre apărarea siguranței generale și a propășirii, care sînt amenințate nu de niscari-va evenimente războinice, ci de atentatele anarchiste. Se poate dice, fără de a exagera, că în Skiernievițe problema păcii internaționale s'a rezolvat în mod solemn în instanța supremă.

Resultatele activității lordului Northbrook în **Egipt** încep a eși la iveală. Guvernul egiptean, în urma sfaturilor numitului lord, trimis de către guvernul englez ca comisar suprem la Egipt, a luat

o gravă hotărâre, care este aproape o lovitură de stat financiară: a suspendat amortisațiunea datoriei egiptene și a dispus ca veniturile, a căror mențiune o hotărâse legea de lichidare, să nu se mai verse la cassa datoriei publice, ci să se înalteze la ministerul de finanțe. Aceste dispozițiuni ale guvernului egiptean, de sine se înțelege, că au produs mare nemulțumire la puterile europene interesate în cestiunea egipteană, și după cum ne spune „Agenția Havas“ reprezentanții Germaniei, Franciei și Austro-Ungariei au și primit însărcinarea de a prezenta guvernului egiptean o notă colectivă cu protestul acestor puteri contra suspendării amortisațiunii.

Diarului „Kölnische Zeitung“ i se scrie din Petersburg, că revoluționarii ruși continuă și acum de a-și face treburile pe la poporul dela sate și că țeranii amăgiți, în buna credință că ei lucrează conform legii și în înțelesul guvernului, dau ascultare șoaptelor socialiste. Nihilistii exploatează această dispozițiune a țeranilor și îi ațită contra proprietarilor și a arăndașilor mai bogați spunându-le, că acestia au oprit pe seama lor pământul care l-a dăruit împăratul țeranilor. S'au întemplat casuri că țeranii au luat în stăpânire cu puterea moșii străine și acum refuză de a le mai da înapoi. Asemenea lucruri s'au întemplat cu deosebire în guvernamentul Kiev, unde a trebuit să intervină miliția spre a face pace. În vederea acestor neajunsuri, ministrul justiției a adresat o circulară către toate tribunalele și judecătorii de pace, prin care le poruncește ca asemenea afaceri țărănești să le resoalve fără întârziere și mai înainte de ori-ce altă afacere.

Cestiunea sporirii populațiunii în România.

„Liberalul“ din Iași se ocupă în mai mulți numeri de a rîndul de o cestiune națională, care pe noi, Români din țările supuse coroanei ungare, ne privește tot atât de aproape ca pe frații noștri de peste Carpați.

E vorba de sporirea populațiunii în România.

După întinderea sa și după productivitatea pământului său, România are fără îndoială prea puțină populațiune. Aceasta s'a simțit încă pe timpul celor dintâi Domni pămînteni și unii dintre dînșii și-au și dat multă silință să sporească populațiunea, favorisând curentul de migrațiune ce pornise atât din Ardeal, cât și din Bulgaria spre șesurile roditoare ale României.

S'a ivit însă temerea, că sporindu-se elementele străine în țară, se vor produce încordări sociale, care vor împedeza des-

voltarea pacinică și consolidarea statului. Avînd dar în vedere asigurarea caracterului exclusiv românesc și prin aceasta a ordinii sociale, constituțiunea dela 1866 oprește ori-și-ce colonisări cu elemente străine pe pămîntul românesc. Această măsură de legitimă apărare are însă și ea restricțiunile ei firești. Indiviți singuratici și familii isolate se pot așeza în România: ceea ce nu se admite, este numai întemeierea de colonii străine, organizarea unei populațiuni neromânești în România.

De sigur prin această cestiune e resolvată, și ne este greu să înțelegem, care pot să fie motivele de a o mai discuta. Ar rămîne numai ca guvernul României să iee toate măsurile administrative care se cer, pentru-ca populațiunea actuală a României să prospereze și să se sporească prin progenerare.

Fîind însă, că cestiunea s'a pus odată în discuțiune, ne rezervăm de a ne pronunța asupra ei și comunicăm deocamdată ideile emise de „Liberalul“ asupra ei.

„Această colonizare însă pe cât este de folositoare dintr'o provincie pe atîta ea poate să fie și primejdioasă. Totul atîrnă dela modul cum ea se îndeplinește și mai cu seamă dela isvorul de unde vom trage coloniile.

„În această privință este lesne de conceput că colonizarea trebuie făcută sau cu elemente de același neam cu noi, sau în lipsă, atunci cel puțin cu elemente care să se poată cu înlesnire asimila.

„Să examinăm dar cestiunea din ambele aceste puncturi de vedere.

„O populațiune românescă egală cu aceea din regatul României există, răspîdită însă prin diferite provincii românești neindependente. Ori-cât de avantajoasă din punctul de vedere economic ar fi pentru noi emigrarea acestor populațiuni și așezarea lor pe pămîntul României libere, totuși este prea dăunător din punctul de vedere al dreptului istoric al acestor populațiuni asupra pămîntului care-l locuiesc. Trebuie să lăsate la locul lor.

„Nu tot astfel însă stă lucrul cu Românii din dreapta Dunării, tot malul Dunărei din Bulgaria și în Serbia întreg județul Negotinului sînt locuite de Români trecuți dincolo în diferite vremuri.

„Nu s'ar pute, oferindu-se oare-care avantagii, să se formeze un curent de reîmpatriere a acestor populațiuni?

„Dar în afară de acestia sînt Românii Macedoneni, la cari există chiar tendința de emigrare spre patria mamă.

„Sînt recunoscute calitățile de activitate și sobrietate ale acestei populațiuni, unite și cu aptitudini fericite pentru meșteșuguri. Mai toți industriașii de prin orașele Orientului sînt Români de origine macedoniană. Există adecă pe acolo — pentru alții — tocmai ceea ce ne lipsește în țară.

„Noi credem că față cu tendința Macedonienilor de emigrare și mai cu seamă cu por-

nirea ce au de a se îndrepta spre România, s'ar pute, lucrându-se pe această cale, stabili un mare curent de emigrare la noi. Bine înțeles că această emigrare va fi favorisată prin o anume lege specială.

„Este o populațiune românească, activă și industrială de aproape un milion care ar veni și ar mări populațiunea României.

„Să nu ne facem iluzii. Desvoltarea populațiunii macedonene cu caracterul său românesc, în Macedonia, poate să satisfacă românismul ca idee, dar din punctul de vedere al țerii, statului român aceasta nu prezintă nici un avantaj. Nu este tot astfel însă când acest însemnat grup de Români s'a transplantat pe pămîntul României.

„Afară de acest element, care este curat românesc mai sînt altele de aceeași gînte, și carii prin urmare se pot cu ușurință asimila.

„Statistica emigrărilor ne arată că în fie-care an, es din Italia ca la două sute mii Italiani. Acestia se duc ca lucrători prin Europa centrală sau aiurea.

„Pe când o parte însă es, alții se reîntorc aducînd cu ei mici capitaluri, rezultat al muncii și economiilor făcute.

„Balanța acestor eșiri pe de o parte și reîntări pe de alta ne arată, că la două sute de mii ce es se reîntorc anual, o sută cinci-zeci de mii; ear cinci-zeci de mii rămîn definitivii afară din Italia, stabilindu-se pe la locurile unde au emigrat. De obicei acesti cinci-zeci de mii Italiani ce anual perde Italia, merg de împoporează America de Sud.

„Eată dar o populațiune anuală de cinci-zeci mii, care în loc să meargă tocmai în America de Sud, s'ar pute cu înlesnire deturna curentul, a o face să vină spre noi.

„Această emigrare ce se face din Italia și mai cu seamă din cea de Nord, adecă a părții celei mai active, este sistematic organizată prin societăți și biurouri de emigrare.

„Ne aducem aminte că în 1878 un distins publicist Italian, dl Enrico Croce, reprezentant al societății de emigrare din Italia a venit în București pentru a trata cu noi, tocmai cestiunea de față. Dl Enrico Croce propunea în condițiuni foarte favorabile primirea în România și mai cu seamă în Dobrogea de colonii italiene. Causa care au făcut însă infructuoasă misiunea d-nului Croce, au rămas necunoscute.

„Idea colonisării țerii cu Germani, a fost agitată la noi pe cât ne aducem aminte. Cu toate avantajele ce prezintă colonul german din punctul de vedere al muncii și al activității, tenacitatea sa însă în neasimilare și tendința sa de absorbiere, poate să prezente pericole reale pentru naționalitatea noastră.“

Corespondență particulară a „Tribunei“.

Teiuș, 19/9 1884.

Ca și când ar lipsi cu totul inteligența dela sate, căci arareori sînt informate diarele

despre nevoile noastre; cu toate că în mai multe rînduri ați apelat la public, pentru ca să vă descrie toate asupririle ce ni se fac.

Permite-mi d-le redactor ca să-ți înșir eu câteva din necazurile ce ne muncesc de moarte, pentru-că unica mîngăiere ce o mai avem este numai împărtășirea durerilor cu alții cari sufer cu noi de o potrivă.

Sînt multe necazurile noastre, cel mai mare ni-e însă prigonirea limbei din afacerile noastre de toate zilele.

Nu ne este iertat a ne folosi de limba noastră, nici chiar în cele mai de lipsă și mai directe afaceri în atingere cu noi opincări îmbetrăniți, cari nu mai putem învăța o limbă ne mai poimenită nouă.

În comune unde nici chiar preotul nu scie limba maghiară, subprefectul, judecătoria, notarul nu comunică nimic în limba noastră, așa căt cu o citare trebuie să alergi mult pentru-ca să-ți-o descifreze.

Rubricile scolare se tipăresc numai în limba statului, așa căt adeseori învățătorii sînt în perplexitate fiindcă nu sciu ce au să facă cu ele.

Contribuție însă trebuie să plătim românească, și Doamne multe ceremonii costișitoare pentru noi se mai fac cu ea, numai jumătate și de multe ori a treia parte întră în visteria statului, căci organele administrative mai mult grijesc de punga lor proprie, decăt de visteria statului.

Ceea ce e mai doios însă e lipsa de băgare de seamă, și buna credință. Spre ilustrare servească următorul exemplu.

Un biet țeran e tras în darea pentru eliberarea de miliție mai mult cu 5 fl. v. a. în 1882. După 1/2 an notarul îi cere libelul de dare pentru a-l transpune inspectorului de dare ca să-i strămute cei 5 fl. în darea pămîntului. În 1884 țeranul ne mai putînd aștepta își face o rugare prin preotul din sat în limba română pentru a i se strămuta cei 5 fl. odată în darea pămîntului. Rugarea din cauză că a fost românească nu s'a primit.

Urmarea fû că bietul țeran plăti 1 fl. v. a. pentru rugare unui maghiar, dar rezoluțiune nici ați nu a mai primit.

Altora nu li se spune despre astfel de dare pînă când cresce la 20—30 fl, atunci apoi de nu-și pradă omul ceva, îi pradă organele statului.

Vite în toate zilele de tîrg se mîină, altele se vînd, altele se tund.

Drumul și șanțurile nu ne dau pace nici în sîrbători, ba trebuie să alergăm unii 1—2 miluri în depărtare la ele; așa căt nu mult ne simțim mai bine ca în iobăgie. Am auzit, că d-nii Maghiari țic că noi sîntem mulțumiți și ne plac poverile cu cari ne încarcă fără să ne dee și nouă un crucer.

Să facem un râmășag. Să ese o comisie europeană și să întrebe la toată casa, și dacă vor găsi din o mie un Român mulțumit, trecem cu toții în tabăra lui Árpád, de nu să ni se dee dreptate.

Ne permitem a atrage atențiunea capilor

Foița „Tribunei“.

O călătorie la Siberia

după Sacher-Masoch.

(Continuare.)

Cineva îi bătîu repede și tare la ușa. Frogère se deșteptă, sări din pat, deschise ușa și spre marea sa surprindere vîdî un oficer urmat de patru soldați.

„Domnul meu — dta de sigur ești în greșală“ — gîngăvi actorul, „aici locuiesc Frogère.“

„Eu nu mă înșel“, reflectă oficerul, „Frogère e pe care îl caut.“

„Pe nime? — Dăr spune-mi, — deslucesc-mă.“ —

Oficerul predede actorului un ucuz subsemnat de Țarul. Frogère îl cetî, odată, de două ori, apoi privi la oficer ca și cel ce nu pricepe că ce are să se întemple.

„Dta ești exilat în Siberia“ dișe oficerul venindu-i întru ajutor, „și ai să pleci îndată în călătoria aceasta plăcută.“

„Eu? — la Siberia — dar asta e preste putință!“ exclamă Frogère.

Oficerul dede din umeri.

Nenorocitul începî să despereze, se purta ca un nebun, se rostogolia pe parchet, își smul-

gea perii, plîngea, săria ca țăpii, cerea îndurare „Ce am păcătuit eu?“ strigă earăși, „eu sînt nevinovat, eu nu sînt călător de lege!“

Oficerul, care era unul din prietenii sei cei mai buni și se ținea de societatea veselă, — pe care lui Pavel îi plăcea să o aduce în giurul său, tăcea neschimbat.

„Pentru Dumneșeu!“ se roagă Frogère după ce-și veni încâtva în ori, „dă-mi o di, o singură di nemernică, în care să mă pot arunca la picioarele Țarului.“

Nici un răspuns.

„Numai o oară!“ continuă actorul „îndurâte, domnule, o oară!“

Nici un răspuns.

„Dar cel puțin spune-mi pentru ce voui fi pedepsit atât de grozav.“

În loc de răspuns oficerul îi făcî semn să se gătească.

Frogère se îmbracă tremurînd din întregul său trup și clîntăind din dinți, pachetă niscoșe rufe și căteva haine întrun geamantan, se învîli cu o manta apoi soldații îl îmbrănciră și-l conduseră afară.

Înainte porții stetea gata o sanie acoperită. În restimpul ce soldații îl ajutară în sanie bietul Frogère era mai mult mort decăt viu, el mai vîdî încă, cum doi soldați cu săbiile scoase și cu pistoale aridicate se pun în față cu el și că

în giurul saniei stau cazaci călare, apoi își perdî simțirile.

Când își veni din nou în fire, sania stetea liniștită, ușa trăsorei era deschisă și lumina curată a soarelui pătrundea în ea. Cineva îi leagă ochii, îl ajută să se dee jos din sanie și îl conduse câțiva pași. Când cădî legătura, el se afla într'un bordeiu țărănesc, ale cărui ferestri și uși erau închise cu scînduri. Pe masă ardea o luminare de sîu și stetea o cratiță cu pîsat gătit pentru el.

El încercă să mînănce, însă frica de ceea ce a mîncat îi luă pofta de mîncare. Atunci intră prietenul său, oficerul, înșoțit de un curier. Frogère se arătă ca și când nu l'ar fi vîdît de mai mulți ani, sări de pe scaun și voi să îmbrăciseze pe amicul său, dar acesta cu o singură privire îl alungă îndrîrît, ear când voi să vorbească, îi făcî semn de tăcere.

Frogère se retrase într'un unghiu și începî să plîngă cu amar. După un alt semn al oficerului, soldații cari îl pădeau pe Frogère și curierul părăsiră odaia și atunci el singur se apropiie și începî încet: „Amice, eu îmi iau adio dela dta, aici e prima stațiune spre Siberia și aici se fînesc serviciul meu. Un alt oficer te va înșoți mai departe. În fie-care 24 oare și se va da de mîncat. Să taci, că altcum foarte ușor poți să-ți perți capul, acomodează-te întru toate din contra numai strica poți, ear nu ameliora poziția dtale.

Frogère se puse lacom la cratiță și începî să înghiță conținutul ei, în vreme ce lacrimile sale se amestecau cu pîsatul.

„Numai de aș sci ce fărădelege am comis, se văieta el șieși.

„D-ta te îndoiesc încă?“ întrebă oficerul, „nu ai insultat d-ta pe Țarul?“

„Eu? Țarul? ah! îmi aduc aminte!“ exclamă actorul, „și pentru gluma aceea năucă?“

„Gluma de loc n'a fost năucă — dișe oficerul, ea n'ar fi rînit pe împăratul dacă ar fi greșit ghimpii adevărului. D-ta cunosci pe Paul, el nici odată nu uită, nici odată nu eartă; umillesce-te dar și spune-mi ce am de făcut pentru d-ta la Petersburg?“

„Pune un cuvînt pentru mine la Împăratul.“ „Asta ușor m'ar costa capul meu“ respunse oficerul, „însă poate ai d-ta parale, juvele cari să-ți le păstrezi pîn'te vei reîntoarce.

„Așadar mă voui reîntoarce!“ exclamă Frogère ceva mai ușorat. „Căt timp — numai asta mai spune-mi-o încă, căt timp trebuie să stau în afurisita aceea de Siberia?“

„Trei ani, nu mai mult.“

„Trei ani! Grozav!“ și Frogère începî earăși să sbera, să plîngă cu amar, însă soldații apărură, îi legară obii, îl puseră în sanie și călătoria începî din nou.

(Va urma.)

nostru bisericesc asupra împregiurării că bună oară închisorile din Aiud, nu este permis preotului român se țină serviciu divin. Cum poate procedea cu s. taine pe un gr.-cat. ori gr.-or. un preot catolic scie bunul D-zeu.

Să ție că preot gr.-or. va veni, căci postul s'a dat la concurs de mult, dar nu mai sosește; gr.-cat. însă, deși de multe ori numărul lor e mai mare ca al gr.-or., nu vor ave spiritual. Cei drept că robii români compet ideii de stat maghiar în majoritate, pentru-că demoralizarea și corupțiunea Maghiarii prin frații lor în Iuda, le-au sădit în țară, ei sânt dar cauza efectului, sărăciei și proletarietului ce l-au creat cu legile lor e de a se mulțumi o dosă bunăsoară a culpei.

Datorința capilor nostri bisericesci e să intervină pentru a li se da acestor nefericiți, — preoți pentru îngrijirea sufletului.

Un lucru mă supără tare și din partea noastră. Nu sciu pentru ce n'avem cu toții o formă de cult.

Sântem toți de o lege și cu toate acestea în un sat e sərbătoare și oamenii sânt la cârciumă, ear în altul sânt la câmp.

Unii preoți lasă după capul țeranilor se fie toate sərbătorile îndatinate în vechime. Astfel s. Precup, Simion stîlpnicul, Maria Magd. Pantilimon etc. sânt zile de sərbători când poporeni prada în loc de a căștiga.

Nu mă mir de preoții bătrâni, mă mir că sânt chiar preoți tineri, cari au studiat în Blaj câte 16 ani și tot se lasă purtați de curentul poporului necult.

Nu gândesc ei oare că nația se compromite cu atâtea sərbători? și că sərbătorile cari ar trebui să le țină își perd prețul prin acele cari le țin atunci când ved pre alții lucrând?

Eu însumi am vedit lucrând poporeni de cei cu sərbători multe în agrul străin în sərbători când toată suflarea română odichnesce.

O bună veste ne-a venit dela Blaj, Dumneșeu se facă parte Ex. Domnului Metropolit de ani mulți pentru iubirea cea arătat-o față cu fii sei sufletesci.

Nouă opincari proști însă ne-a venit șod; cum de ceialalți neînșurați domni din Blaj nu au avut milă să întrețină și dinșii câte un copil orfan în institut.

Nu vor trăi dară pântecelui, nici nu vor aduna comori ca să li se țieă cuvintele din scriptură „nebune“ etc.

Una ne îngrijesce și aici, creșterea din seminare are foarte multe defecte, și cel în mare e lipsa de caracter firm.

Și națiunea de ce are mai mare lipsă ca de caractere?

Noi n'am vré pentru lumea întregă, ca din copiii nostri să easă bărbați cu caractere înjosite, cari din considerațiuni deșerte și scopuri de nimic, să se lapede de părinți, să nu se țină de solidaritatea nației, să desconsidere opinia poporului din care au eșit, să desprețuiescă presa națională, îndemnulul căreia au cei mai mulți de a mulțumi că ne hotărîm ai da la școală. Formarea caracterului în seminare e hotărîtoare pentru toată viața și superiorii sânt datori a ținé bine seamă de seasta. *Un opincar.*

Cronică.

Din cauza sfinte sərbători de mâne numărul proxim al „Tribunei“ apare poimâne.

Maiestatea Sa Împăratul, conform dispozițiunilor de până acum va petrece până la 29 Septembrie n. parte în capitală, parte la Gödöllő. La 29 n. l. c. 9 oare seara va pleca înderét la Viena.

Pentru ajutorarea studenților români nenorociți s'a improvisat prin juminea studioasă din Gherla și giur în ziua de 27 August a. c. un bal în reduta urbană din Gherla. Balul a fost cercetat de un public nu prea numeros, dar ales aproape numai românesc și a durat până în dalba ziua în deplină veselie. Resultatul material a fost 22 fl. cari s'au și transpus comitetului din Lugoj însărcinat cu manipularea acestor bani. Au suprasolvit spre acest scop: dl N. F. Negruțiu, redactor, 5 fl.; d-șoarele surori Ana și Maria C. Pop 1 fl.; dl Ioan Boeriu, invetător 1 fl.; dl Gregorin Stefiu, avocat 30 cr.; d-nii Teofil și Augustin Lemény 60 cr.; dl P. Hobrany, prov. apotecar 30 cr.; dl Aureliu Bilț, teolog 30 cr. și dl N. Bene 30 cr.

Necrolog. Ludovica Moldovean n. Stwertky, soția d-lui avocat Anania Moldovon din Turda a reposit Marți în 11/23 Septembrie.

Himen. Dimitrie Binchiș, invetător în Șoimoș a încredințat de soție pe d-șoara Ana Dascăl din Comlaș.

Duel. În Erlau a avut loc zilele aceste un duel cu sfirșit de moarte. Jertfa acestui duel e proprietarul Edmund Okolicsány. — Tot în zilele aceste s'a întemplat un duel cu pistoale și între comitele suprem al comitatului Solnoc-Dobăca, bar. Desideriu Bánffy și contele Paul Bethlen. Causa duelului se țieă că e de natură politică încă de pe timpul aelgerilor trecute. N'a fost rănit nice unul dintre duelanți.

Cultură maghiară. Diarului „Közszó“ i se scie din Mureș-Oșorheiu că preotul reformat Ludovic Tolnay a bătut cu o bătă în mijlocul stradei pe profesorul Edmund Nemes.

Manevrele oștirea române vor începe la 20 Septembrie și vor ținé până la 20 Octombrie. Concentrarea infanteriei se va face pe brigade, ear a călărașilor pe regimente.

Regele Umberto împăciitor. Foile din Neapole povestesc următoarele: „Intro di regele visită spitalul Santa Magdalena, dimpreună cu ministrul președinte Depretis și cu arhiepiscopul cardinalul Sanfelice, și pe când steteau la patul unui bolnav, care trăgea de moarte, intră și ex-ministrul baron Nicotera și se apropie de acel grup. Se scie, că Depretis și Nicotera erau dușmani de mai mulți ani și nu vorbiau unul cu altul. Fiind aci în fața morței, regele se adresă către cei doi bărbați de stat și le țieă să își uite de mânia dintre ei și să se împace. Fără întârziere Depretis și Nicotera își întinșeră mâna și începură a vorbi unul cu altul.

Teatrul maghiar în Sibiu. Reprezentațiunea de Marți, „Fiicele lui Hasemann“, a fost foarte bine reușită. Cu deosebire mult au fost aplaudate Dșoarele Rosa și Etelka Várady, precum și D-nii Lendvay și Hegyi. — Astăzi se va reprezenta piesa „Csece Panna“, ear Sâmbătă „Căsătoria Ceciliei“, dramă originală de Grigorie Csiky.

Învitare.

P. T. Domni, membri ai clubului reprezentanților municipale de naționalitate română din comitatul Sibiuului, sânt invitați a se întruni la o conferință prealabilă pentru congregațiunea din 17/29 Septembrie a. c., în 16/28 Septembrie a. c. la 4 oare după ameași în Sibiu.

Localitatea „societății române de lectură“ (Strada Cisanădiei Nr. 7.)

Sibiu, 1224 Septembrie 1884.

A. Trombițaș m. p., N. Cristea m. p.,
secretar. president.

Varietăți.

(Statistica învățământului din România.) Acum de curând s'a publicat statistica oficială a învățământului pe anul școlar 1881—1882. După aceasta statistică, avem următoarele cifre: 3,034 școale în toată țară; 5,424 profesori și profesoare; 144,566 poorpațiune școlară de amândouă sexele.

1. Școalele se împart astfel: Școale primare rurale de băieți și fete, 2,459; școale primare urbane: de băieți 146; de fete 125; licee 7; gimnasii 19; seminarii 9; școale secundare și școlare 12; școale primare normale 8; școale comerciale 5; diferite școale speciale 31; universități 2 cu 8 facultăți; diferite școale private 205.

2. Corpul didactic: 2,101 institutori și 358 institutoare, pentru școalele primare rurale; 476 profesori și 345 profesoare, pentru școalele primare urbane; 158 profesori pentru licee; 180 pentru gimnasii; 99 pentru seminarii; 65 profesori și 74 profesoare pentru școalele secundare și școlare; 88 profesori pentru școalele normale; 56 pentru școalele comerciale; 208 profesori și 9 profesoare pentru diferite școale speciale; 87 profesori pentru universități; 738 profesori și 382 profesoare pentru diferite școale private.

3. Poporațiunea școlară: 74,532 băieți și 8,544 fete în școalele primare rurale; 23,832 băieți și 12,989 fete în școalele primare urbane; 2108 școlari în licee; 2,077 în gimnasii; 1,512 în seminarii; 1,316 fete în școalele secundare și școlare; 741 băieți în școalele primare normale; 772 băieți în școalele comerciale; 2,035 băieți și 291 fete în diferite școale speciale; 693 studenți în facultăți; 7,320 băieți și 5,804 fete în diferite școale private.

Mersul învățământului pe anii 1876—1882 este următorul: 1876—77: 2522 școale; 4,531 profesori; 103,397 școlari; 1877—78: 2,402 școale;

4,486 profesori; 119,015 școlari; 1878—79: 2411 școale; 4483 profesori; 114,995 școlari; 1879 până la 1880: 2744 școale; 4791 profesori; 117,385 școlari; 1880—81: 2837 școale; 5033 profesori; 132,584 școlari; 1881—82: 3028 școale; 5424 profesori; 144,321 școlari. Va să țieă între anii 1876 și 1882 am avut un spor: pentru școale de 506; pentru profesori de 893; pentru școlari de 40,924. Dela 1867 și până la 1881 înclusiv am avut 1514 bacalaureați împărțiți astfel pe ani: 1867—1876, 921 bacalaureați; 1877, 74; 1878, 117; 1879, 121; 1880, 123; 1881, 121. Numărul licențiaților, dela 1865 până la 1881 înclusiv, a fost de 453, și anume: 324 dela facultatea de drept, 15 dela facultatea de litere, 13 dela facultatea de științe: 16 dela facultatea de medicină (numărul doctorilor în medicină pentru aceiași an este de 88); 85 dela facultatea de farmacie.

(Comerciu Austriei în Albania.) Din Scutari (Albania) se comunică lui „Moniteur Officiel de Commerce“ următoarele despre comerțul austriac în Albania: „Pe țermurii nostri Triestul dominează ca un suveran și nu suferă nice un concurent. Cu toate că vre-o câțiva neguțători francezi au făcut de repețe-ori încercarea de a se stabili în Albania, nu le-a succés însă niceodată din cauză că între Albania și Marsilia nu există legătură directă de corabii, precând neguțătorii din Triest, au prin Lloyd-ul lor o legătură nemijlocită cu Albania și țermurii acesteia. Afară de o anumită cantitate de lână roșie, care vine din Venetia și câteva sorte de fezuri, care se împorțeză din Tunis, toți ceialalți articoli trebuie să-i aducem din Austria.

(Otrăvit de sărutări.) Astfel a conchis diagnoza făcută de policlinică din Viena asupra unui jude de tribunal din Ungaria, care suferise de tremurătură de încheeturi, de ardere în gât, de febră și de catar de intestint. Scuiatul bolnavului cuprindea mercur, și s'a constatat, că mercurul i s'a strecurat în trup în urma sărutărilor cu soția sa. Aceasta adevă avea obiceiul de a se sulemenii cu un suleman adus din Paris. Sulimanul acesta cuprindea o mare cantitate de mercur. Invetătura de aceste, că bărbatul se nu mai sărute pe o femeie, care se mănșese cu astfel de sulimanuri.

Economic.

Petnic, în 10/22 Septembrie 1884.

În fostul regiment confinar româno-banatic și cu deosebire în Almaș fiind pământul slab și mai mult dealuri decât șes, grăul, secara și ovșul se cultivă foarte puțin și recolta lor adese-ori e nemulțumitoare; ear rapita și alte sēmănături de soiul acesta cari în pustă se cultivă cu succés bun, aici de fel nu se cultivă.

Toată agricultura noastră consistă așadar în porumb, puțin grău, cartofi și alte sēmănături cât trebuie economului pentru casă.

Anul acesta recolta grăului și a secărei în cantitate e mijlocie, ear în calitate foarte rea, căci e plină de teciune, neghină și alte buruene. Porumbului din contră fiind anul ploios, i-a mers foarte bine și recolta lui va fi excelentă cum n'a fost de mult.

Cel mai important și unicul product de câștig în părțile noastre sânt prunele. Fie-care econom cât de sêrac își are moșoara sa cu pruni pe care o cultivă cu cea mai mare acurateță. Prunele sânt de 2 soiuri, de vară și de toamnă. Cele de vară se folosesc numai pentru vinars, ear cele de toamnă se folosesc parte pentru vinars, parte pentru majun (pecemez).

Înainte de a se clădi calea ferată până la Orșova din toate prunele se prepara numai vinars, era multe, la preț bun și se căuta foarte mult, de când s'au deschis însă calea ferată și prin urmare de când s'au înlesnit transportul vinarsul nu se mai caută așa bine, dar pentru aceea se caută prunele de toamnă, din cari se ferbe majun.

Vinarsul a scădut din prețul seu cu aceea că se împorțeză spirit, se falsifică și vin Jidanii singuri de și-l prepară. Așa anul trecut au venit unul din Segedin, s'a aședat în Petnic și aci a cumpărat vinars moale și mestecându-l cu spirit în casan a preparat așa numitul rachiu profript și astfel falsificat l'a exportat în toate părțile sub numirea de vinars de Bănat.

Anul acesta fiind foarte multe prune de toamnă, au venit mai mulți speculanți ca se fearbă majun. Se lucră în 8 sate și în tot locul sânt câte 2 sau 3. În comuna noastră Petnic sânt 3 speculanți, 2 Jidani și 1 Român. Prunele le plătesc cu 1 fl. 30 meșul și sânt bine plătite în proporțiune cu speșele ce trebuie se avem cu lemne finanță și lucrul, dacă le-am face vinars. Aceasta este însă rêu că poporul fiind lipsit și dorind a-și acoperi datoriile și alte neajunsuri ce-l apasă, aleargă cu toții deodată cu prune ca să le vândă se capete bani. Ei se folosesc de ocaziune, scad prețurile, cumpără prunele fără ca să le mai măsore, dă atâtea cât îi place și dacă nu voiesc le întoarce înapoi.

Pre lungă aceea se mai folosesc de măsurile lor proprii neautoritate cu cari sub numele de meș în loc de 61 de litre, căci atâtea are un meș, iau câte 80—90 litre cu ce mai grămădesc deasupra.

De unde resultă, că tot la 15 meș trage câte 3—4 meș ceea ce pentru un econom sêrac e foarte mult. La noi onoare notarului cercual d-lui Georgiu Males și judeului comunal dl Ioșif

Jurjuca, cari vedit aceasta, numai decât au confiscat măsurile și au înaintat cauza la pretură înșelătorii de sigur vor fi pedepșiți, ceea ce le-ar servi domnilor speculanți spre îndreptare în viitor. Aceasta ar fi bine să o facă toți domnii juđi comunali acolo unde se ferbe majun, și dacă nu anul acesta, fiindcă în curând se termină lucrul, cel puțin în viitor să se îngrijască și se controleze pe atari jidani, cu atât mai mult, cu cât acesta este unicul isvor de câștig pentru economii nostri. Fie-le destul câștigul ce-l au, la fie-care majă metrică câte 5—8 fl. v. a. și să nu tragă dela bietul țeran, care și așa este destul de asuprit și strimtorat și drepturile sale.

Un econom.

Posta ultimă.

Budapesta, 24 Septembrie n. Pentru statorirea budgetului comun s'a ținut astăzi o conferință ministerială comună; ședința se va continua mâne. Sâmbătă va presida conferința Maiestatea Sa.

Viena, 24 Septembrie n. Sub titlul „Societatea din Varzin și Friedrichsruhe“ se va începe cu fasciculul dela 1 Octombrie în „Deutsche Revue“ publicarea unei serii de articoli cu descrieri și reminșcențe din viața principelui Bismarck. Unele date privitoare la alianța austro-germană și la relațiunile germano-ruse, cari sânt de un interes special, sânt publicate deja. Conform acestora Bismarck ar fi fost totdeauna de părerea că diplomația rusească prin nisunțele sale spre apus face aceeași greșală diplomatică, ca odinioară împărații germani cu expedițiunile în Italia. Rusia de ađi a cumpenit bine această părere a lui Bismarck și a aflat de bună calea către Merv, de o parte pentru a-și aduce politica în consonanță, ear de altă parte pentru a contrabalansa preponderanța Angliei. Se descopere apoi și o părere a lui Bismarck asupra Austriei, care părere până acum n'a fost cunoscută.

După terminarea rșboiului din 1866 fiind vorba de „Sfânta alianță“ și de testamentul lui Friederic Wilhelm III, Bismarck țieă; „Nu pot pricepe în de ajuns cum se mai poate cineva însufleți pentru „Sfânta alianță“ după-ce în timpul ultim s'a făcut destul de evident, că aceea nu mai e alta, decât o cursă rusească și adjectivul „sfânt“ mai stă numai ca o glumă nenimerită. Dacă voui trăi vè veți convinge că în politica mea rșboiul cu Austria a fost numai o furtună, care a curățit între noi atmosfera și că abia acum va fi posibilă o alianță sinceră și țieitoare între noi și Austria pe basa egalității. Îmi veți cere încă cu toții ertare și mă veți glorifica ca pe executătorul testamentului lui Wilhelm III.

Roma, 24 Septembrie n. Ieri au fost în provinciile inficiate 444 casuri de îmbolnăvire și 213 casuri de moarte de choleră.

Neapole, 24 Septembrie n. Ieri au fost 251 casuri de îmbolnăvire și 151 casuri de moarte de choleră.

Bruxella, 24 Septembrie n. Și astă noapte s'au întemplet turburări. Pe piața regală a avut loc o bătăe între poliție și demonstranți. Toate adunările de oameni au fost împrăsciate de către poliție și gendarmerie pe piața regală și stradele din împregiurime. Acțiunea principală a demonstranților s'a strămutat pe piața dinaintea teatrului celui mare. Acesta a fost pădit toată noaptea de gendarmi. Demonstranții au ocupat apoi cafeneaua de dinaintea teatrului, unde s'a întemplet ieri atacul între demonstranți și gendarmi, și au început a cânta marsile. Fiindcă aceasta s'a întemplat în local, de aceea gendarmeria și poliția n'a putut întreveni. După-ce însă s'au mai adunat pe piața teatrului cam la 3000 persoane, gendarmii au înaintat cu baionetele pe pușcă și poliștii cu sabia scoasă asupra demonstranților. Mulțimea s'a împrăsciat, dar după câteva minute s'a adunat, în număr mai mare. S'au făcut o mulțime de arestări. Atac la persoană și averea străină nu s'a întemplat până acum. Mișcarea e de natură curat politică.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Bibliografie.

Învățământul Agricol la Teără sau modul cel mai sigur prin care se poate lăți agricultura perfecționată între țărani de Stefan Popu. Bucuresti 1884.

„Biserica și Școlă”. Foie bisericească, școlastică, literară și economică. Arad 9/21 Septembrie 1884. Anul VIII. Nr. 37. Sumar: La începutul anului școlastic. — Se studiam poporul. — Gramatica limbii maghiare (Bibliografie). — Biografia Generalului Davila. — Diverse. — Concurs.

„Candela”. Diar bisericesc-literar. Cernăuți 1 Septembrie 1884. Anul III. Nr. 9. Sumar: Facultatea teologică din Cernăuți și celelalte școli teol. ort res. — Index Zolkievienis. — Starea bisericeii Greciei sub domnia Turcilor și în timpul revoluțiunii până la venirea lui Capo d'Istria. — Articol ruten. — Catehezele celui întră sânti părintelui nostru Ciril arhiepiscopul Ierusalimului. — Cuvântare funebrală, rostită de păr. C. Morariu. — Predică pentru Dumineca a XIV. după Rusalii. — Articol ruten. — Cronică.

„Biserica orthodoxa română”. Bucuresti. August 1884. Anul al VIII. Nr. 8. Sumar: Enciclica pastorală. — Raportul Mosaic despre facerea lumii și științele naturale. — Al 3-lea discurs a lui Ion Crisostom. — Știința și Religiuinea. — Predică rostită de parochul Ion Berariu. — Notițe istorice. — Sumarele ședințelor sântului sinod.

„Convorbiri literare”. Iași 1 August 1884. Anul XVIII Nr. 5. Sumar: Valachia în 1848. — Don Chisot dela Manșa. — Studiu asupra romanului realist din zilele noastre. — Magali. — Notiță bibliografică.

„Antăia carte de aritmetica pentru școlile populare române, de V. Gr. Borgovan. Gherla. Anul I și al 2-lea de școala. Cu aprobarea prea Ven. Ordinariat diocesan din Gherla. Gherla 1884. Preț 17 cr.

În curând va eși de sub tipar studiul d-lui A. D. Xenopol intitulat Teoria lui Rösler. Acest studiu, care a apărut în parte în Revista d-lui Tocilescu, are de țintă răsturnarea rătăcitoarei păreri susținută de scriitorii unguri și sași cumcă Românii ar fi o poporațiune imigrată nu de mult în Dacia, că pământul acestei țeri fiind ocupat atunci, când au venit Românii, de Maghiari și Germani, lor li se cuvine această țară după dreptul istoriei.

Sciri economice.

Din comitatul Albei-Iulie. Cu economia stăm cam reu. Sămânatul grâului s'a început, cucuruzul se coace dar cel târziu n'o se fie mult, cu un cuvânt vor fi de mijloc unde e locul mai bun, pre airea slabe. Strugurii nu cresc în boambă și nu se înmoală; otavă a fost multșoară.

„Carpații” spune, că culesul porumbului a și început prin giurul Craiovei acumă deja. Toate scirile din județul Dolj, sânt satisfăcătoare, cu toate șgomotele ce se răspândiseră de o vreme încoace. Porumbul pretutindeni e strălucit și satisface toate cerințele.

Obligațiuni de stat române 6%. A dece tragere la sorți a obligațiunilor de stat 6%, emise pe basa con-

vențiunei de rescumpărare a căilor ferate române, va aște loc la 19 Septembrie (1 Oct.) 1884, oarele 10 dimineața, în localul casei de depuneri, consemnațiuni și economie. La această tragere se vor amortisa obligațiuni în valoare de lei 280,000, din cari: lei 140,000 în obligațiuni de câte 500 lei, și lei 140,000 în obligațiuni de câte 5000 lei.

Piața din Sibiu, 23 Septembrie Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 4.80 până fl. 5.60, grâu mestecat 68 până 72 Kilo fl. 3.60 până fl. 4.40, sęcara 66 până 72 Kilo fl. 3.— până fl. 3.60, orș 58 până 64 Kilo fl. 3.40 până fl. 4.20, ovės 38 până 45 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 5.10 până fl. 5.70, mėlaiul 74 până 82 Kilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 66 până 70 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēntă de cânepă 49 până 50 Kilo fl. 9.— până fl. 10.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 8.— până fl. 9.—, lintea 78 până 82 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 6.— până fl. 6.50, păsat de grâu 100 Kilo fl. 18.— până fl. 19.—, faină Nr. 3 100 Kilo fl. 15.— Nr. 4 fl. 14.—, Nr. 5 fl. 13.—, slămina 100 Kilo fl. 64.— până fl. 66.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sęc brut fl. 33.— până fl. 36.—, sęc de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sęc fl. 56.— până fl. 58.—, sępunol fl. 32.— până fl. 34.—, fęc 100 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, cânepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. 28 până 30 cr., carnea de vită Kilo 46 cr., carnea de vitel 36 până 45 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbece 23 până 30 cr., ouē 10 cu 20 până 25 cr.

Piața din Sighișoara, 23 Septembrie. Grâu curat hectolitra fl. 5.50 până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; sęcara fl. 3.50 până fl. 4.—; ovėsul fl. 2.20 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 4.80; fasolea fl. 4.50; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 20 cr.; lintea 22 cr.; mėlaiul 18 cr.; lumini de sęc Kilo 60 cr.; sępunol 32 cr.; sęc brut 32 cr.; sęc de vită fl. 1.—; unsoarea de porc 75 cr.; carnea de vită 44 cr.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 24 Septembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până — 76—81 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.40 până 8.90. Sęcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.70 până 7.95. Orș (nutret): 60—62 Kilo fl. 6.— până 6.35; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.75 până 9.60. Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 5.95 până 6.30. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.35 până 6.40; de alt soi fl. 6.30 până 6.35. Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—. Mėlaiu (unguresc): fl. 8.32 până 8.34.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.45 până 8.47 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.78 până 8.—. Sęcara (primăvară) 69% Kilo fl. 5.63 până 5.65. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.63 până 5.65. Rapița (August—Septembrie) fl. 11.75 până 12.75. Spirit (brut) 100 L. fl. 27.25 până 27.75

Table with financial data for the Vienna Stock Exchange (Bursa de Viena) dated 24 September 1884. It lists various securities like gold, bonds, and exchange rates with their respective values.

Table with financial data for the Budapest Stock Exchange (Bursa de Budapesta) dated 24 September 1884. It lists various securities like gold, bonds, and exchange rates with their respective values.

Table with financial data for the Bucharest Stock Exchange (Bursa de Bucuresti) dated 23 September 1884. It lists various securities like amortized bonds, insurance, and bank shares with their respective values.

LOTERIE.

Tragerea din 24 Septembrie st. n. Brunn: 69 48 73 72 9.

Mulțumită publică.

Subscrisa îmi exprim în numele meu precum și a pruncilor mei spectabilei Direcțiuni a banței de asigurare „Transilvania” în Sibiu, respective Agenturei principale din Arad mulțumita cea mai profundă pentru plățirea cea cantantă a capitalului de 2000 fl., care l-a răspuns numitul institut în urmarea repausărei neuitatului meu conșot încă înaintea terminului de plățire fără nici o detragere, și mă simt îndatorată a recomanda fiecărui tată de familie instituțiunea bine-făcătoare a asigurărei.

Nădlac, 20 Septembrie 1884 st. n.

Maria Székely,

vēduva lui Titu Brancovan, fost paroch gr. cath. de Nagylak.

Boale Secrete

le vindec pe basa celei mai nouē scrutări științifice, chiar și casurile cele mai desperate, fără conturbarea ocupațiunii. Deasemenea urmările rele ale pęcătelor secrete de tinerēte (omania), distrucțiunea nervilor și impotența. Cea mai mare discrețiune. Mē rog de raport detaliat despre boală.

Dr. Bella,

membru la societăți științifice ș. a.

6 Place de la Nation, 6. Paris.

Învitare de abonament la cele mai eftine țiare române.

„Amiculu Familiei” țiar beletristic și encilopedic-literar — cu ilustrațiuni. Apare regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numeri câte 2—3 coale; — și publică: novele, poșii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătorie, studii sociali, — articli științifici mai ales din sfera economiei și a higienei de casă. — sciri din lumea mare cu preferință acelea, cari interesează mai de aproape societatea românească, — principii de viață și notițe de petrecere. Fie-care număr este bogat și frumos ilustrat. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e numai 4 fl. pre 1/2 an 2 fl. pre 1/4 de an 1 fl. v. a. — pentru România pre anul întreg 10 franci — lei plățibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„Preotulu romanu”. țiar bisericesc, școlastic și literar. Apare regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în numeri câte de 1 1/4 — 2 1/2 coale și publică: articli din sfera tuturor știinților teologice — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai ales rituali, — predice pre domineci, serbători și diferite ocașii, mai ales pentru ocașii funebrale, precum și schițe de predici, și ori-ce amenunte aplicabili în predici, catechese și alte învęcături pentru popor, tractate pedagogice, didactice, studii și recenziuni literare, sciri — din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 an 1 fl., — Pentru România pre anul întreg 10 franci — lei, — plățibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„Cartile Sateanului Romanu”. Pentru toate trebuințele poporului român. Apare în fie-care lună câte una carte de 1 — 1 1/3 coală — și publică: novele populare, istorioare, fabule, poșii, anecdote, proverbi și alte amenunte de învęcătură și petrecere, cunoscințe de economie, industrie, higenă ș. a., — sciri din lumea mare mai ales acelea cari mai de aproape ating pre poporul nostru. — Prețul de prenumerațiune pre un an întreg e numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plățibili în timbre postali.

Toate aceste trei țiare deodată abonate costau pre anul întreg 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

== Esemplare complete dela începutul anului mai sânt câteva. ==

➡ Aceia, cari vor abona toate trei țiarele noastre, ori barem două din ele, vor primi îndată gratis patru portrete foarte frumoase. ➡

➡ Numeri de probă se trimit gratis ori cui. ➡

➡ A se adresa la: Cancelaria „NEGRUTIU” în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vęcđare următoarele ➡

Opuri de minune eftine:

Amoru și dincolo de mormentu. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negrutiu. Preț 30 cr.

Biblioteca Sateanului Romanu. Cartea I, II, III, IV., cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprind materii foarte interesante și amuzante. Preț 30 cr.

Colectă de Recepte din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Preț 50 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice magiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Preț 30 cr.

Renascerea limbii româneșei în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silasi Broșura I. și II. Preț fie-căreia e 40 cr. — Ambele împreuna 70 cr.

Poșii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine cuprind 103 poșii bine alese și arangiate. Preț redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în viersuri de Petru Dulfu. Preț 30 cr.

Ifigenia în Tauris. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în viersuri de Petru Dulfu. Preț 30 cr.

Branda sau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Preț 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negrutiu. Preț 25 cr.

Secretele alor trei noști seu trei morți vii. Roman angles după Frankstein de Pamfilu I. Grapini. Preț 50 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Preț 50 cr.

Economie pentru școlile popor. de T. Rosiu. Ed. II. Preț 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Siulutiu. Preț 30 cr.

Nu mă uita, Colectiune; de viersuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Preț 50 cr.

➡ Toate acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețul bagatel de 3 fl. 60 cr. ➡